

De heer J. Detiger,
Mecklenburghlaan 4
2243 HN WASSENAAR

Amsterdam, 17 december 1998

FAY 070-5177 51
aantal
Papieren: 2

Met een bijna welhaast gelijkluidend doch separaat schrijven, die ik stuurde aan de Govaerts, Sjaak, doe ik je mijn eindejaars overpeinzing toekomen. Een vraag voor jouw. 'Krijgt jouw ziel met het ouder worden al veren, netzo als de adolescent schaamhaar krijgt? Zonde veren kan je ziel echt niet de Hemel bereiken als je 'ad patres' vertrekt!

De essentie van een brief, beste Jacques, is om iemand naar je toe te halen die niet bij je is. Met een brief overbrug je de tijd en ruimte. Volgens de Engelsman John Donne (1572-1631) is de brief van grotere betekenis dan een kus: 'More than kisses letters mingle souls, thus friends absent speak.' Als ervaringsdeskundige verneem ik gaarne ter zijner tijd je oordeel.

Zo tegen het einde van het jaar gevoelen we de noodzaak (rituelen?) om vrienden te laten weten dat we nog bestaan. Zei de Amerikaanse schrijfster Emily Dickinson (1830-1886) niet: 'A letter is a joy of Earth; it is denied Gods.'

Het feit dat ik schrijf is het bewijs dat ik nog op deze aarde toef en als sterveling ga ik nu een paar gedachten, die de tijdgeest van vandaag weergeven, transformeren in briefvorm en via de deze brief kan ik mijn gedachte delen met de door mij uitverkorenen.

Weet je wat het bijzondere van brieven schrijven is? Je bent bevoorrecht om de inhoud van de brief geheel zelf te bepalen zonder rekening te houden met de eventuele tegenwerpingen van de ontvanger dezer.

De financiële crisis

Onlangs las ik een definitie van een financiële crisis: 'An economic bust is nothing else than a wrongly handled economic boom.' In andere woorden maar toch wel met de zelfde betekenis merkte Keynes in 1936 op: 'The idea's of economists... are more powerful than is commonly understood. Indeed, the world is ruled by little else. Practical men, who believe themselves to be quite exempt from any intellectual influences, are usually the slaves of some defunct economist.' De vraag is: 'Wat is het foute idee waardoor we verzeild raakten in de financiële crisis van heden ten dage?' GLOBALIZATION? IMS en de Wereldbank erkennen nu dat ze te stringente eisen aan de 'emerging countries' in crisis gesteld hebben voor het ter beschikkingstellen van hun financiële hulpverlening. Verontrustend is de financiële toestand (evenzo als de politieke instabiliteit die daar heerst) in Rusland. Dit jaar moest dit land USD 17 miljard aan verschuldigde interest betalen en ze zullen zelfs niet in staat zijn om daarvan USD 5 miljard te voldoen. We moeten aannemen dat de ettelijke honderd miljoenen Dollars aan buitenlandse schulden 'à fonds perdu' zijn. Een nieuwe revolutionaire regering zou zich kunnen distantieëren van het financiële moeras waar ze door hun voorgangers in gemanoeuvreerd zijn. Maar ik begin met deze uitspraken een beetje op Hilterman te lijken, die de toestand in de wereld met jullie bespreekt. Dus ander onderwerp: De donkere dagen voor Kerstmis. De dagen korten, zoals dat in de volksmond heet. Als het koud en donker buiten is, dan hebben we in de Natuur buiten niets te zoeken. Dan blijft de Natuur binnen's huis over om ons op te concentreren.

Daar ik van mening ben dat het fenomeen 'vrouw' deel uitmaakt van de ons omringende Natuur, zijn de donkere dagen voor kerstmis bij uitstek aan de vrouw gewijd.

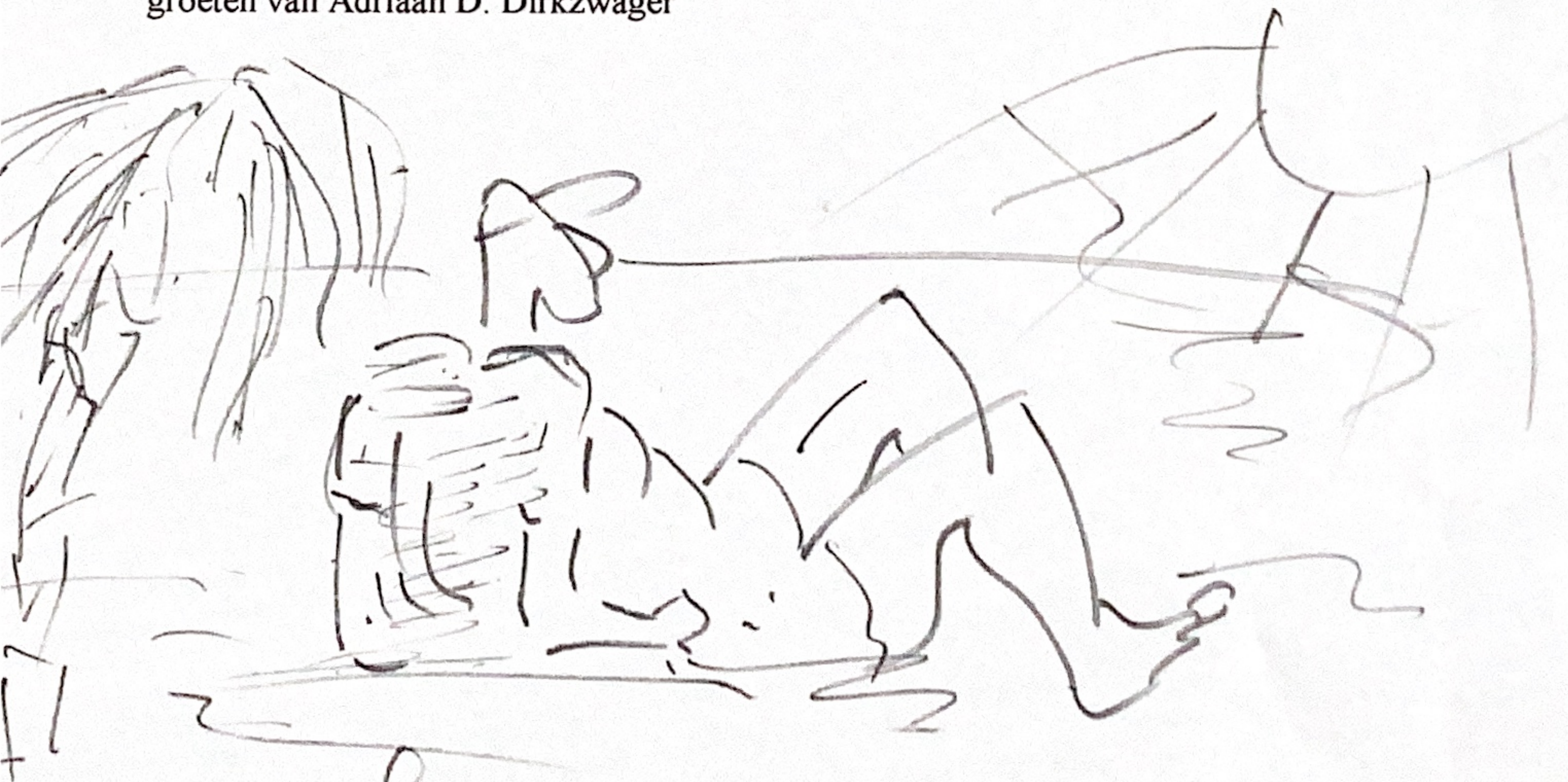
Ook de commercie speelt in op de vooraanstaande positie die de vrouw (de Natuur binnen's huis) bekleedt in dit jaargetijde. Er verschijnen in dit koude jaargetijde steeds meer reclameborden (ook wel 'bill boards' genoemd) met te jonge meiden, in veelkleurig, frivole sexy lingerie; me dunkt ongemakkelijkzittend ondergoed omdat het lichaam op zijn voordeligst gepresenteerd dient te worden na het copieuze kerstmaal. Eigenlijk ook een soort kerstversiering netzo als de boom met ballen. Ook in de weekbladen en de magazine's worden we genood om lingerie voor onze vriendinnen (stelling: Wie nooit van het rechte pad afgedwaald is, heeft elke afslag gemist.) en onze vrouwen te kopen.

Ik beken dat ik mij nog nooit bezondigd heb aan het kopen van lingerie (als een species van ondergoed) die voor een ander bestemd zou zijn. In mijn comparatieve calculaties vond ik dat je voor lingerie te veel betaalt voor te weinig wat je in ontvangst neemt. Goed, goed, ik hoor je al tegenwerpen dat je ook voor de illusie betaalt. Dat zal wel, maar het kenmerkende van illusie is, dat deze naar een zeer korte tijd verdwijnt. Mijn bronnen van vreugde moeten eeuwig duren en nimmer opdrogen. Genoeg gefilosofeer.

Zag vannacht the prime minister van Engeland voor een **kerstboom** (vrede op aarde en in de mensen een welbehagen) een dreigende oorlogsverklaring afleggen terwijl hij deze politieke beslissing trachtte te rechtvaardigen. Dat is toch paradoxaal?. En waarom steunt Frankrijk deze beslissing niet? Zal ik het ooit begrijpen met mijn benedenmaatse armzalige hersenen?

Dit jaar zal ik je niet meer lastig vallen met mijn geschrijf (ge OH).

Wij wensen je temidden van de je dierbaren een vrolijk Kerstfeest en onze ander wens is dat we elkaar veelvuldig in het nieuwjaar zien in goede omstandigheden. Het moge je goed gaan in het nieuwe jaar en in mijn goede wensen voor 1999 deelt natuurlijk ook Carolien die ik heb mogen ontmoeten op de partij van Arthur en Yvon. Veel groeten van Adriaan D. Dirkzwager



Le penseur sur le dos

(niet van Rodin)